

საქართველოს გაერთიანებული სახელმწიფოს და სოფლის მეურნეობის მინისტრი

ბრძანება N 2-399

05/04/2021

ქ. თბილისი

ხარაგაულის მუნიციპალიტეტში, სოფ. ხევის ტერიტორიაზე საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის საერთაშორისო მნიშვნელობის აღმოსავლეთ-დასავლეთ მაგისტრალის (E-60) ჩუმათელეთი-ხევის მონაკვეთის მოდერნიზებისა და ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებაზე სკრინინგის გადაწყვეტილების შესახებ

საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის მიერ გზმ-ის ჩატარების საჭიროების დადგენის მიზნით, საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროში წარმოდგენილია ხარაგაულის მუნიციპალიტეტში, სოფ. ხევის ტერიტორიაზე საერთაშორისო მნიშვნელობის აღმოსავლეთ-დასავლეთ მაგისტრალის (E-60) ჩუმათელეთი-ხევის მონაკვეთის მოდერნიზებისა და ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების (პროექტის ფარგლებში გამონამუშევარი ფუჭი ქანების სანაყაროების და ნაპირსამაგრი ნაგებობების მოწყობა) სკრინინგის განცხადება.

2018 წლის 14 ნოემბერს, საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის N2-918 ბრძანებით საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის საერთაშორისო მნიშვნელობის აღმოსავლეთ-დასავლეთ მაგისტრალის (E-60) ჩუმათელეთი-ხევის მონაკვეთის მოდერნიზებასა და ექსპლუატაციაზე გაიცა გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება. მაგისტრალის F1 ლოტის (ჩუმათელეთი-ხევის მონაკვეთი) დეტალური პროექტის მომზადებისას და არსებული გრუნტის კვლევების ჩატარების შედეგად გამოვლინდა რომ პროექტის მშენებლობის პროცესში მოსალოდნელი იქნებოდა ნაყარი გრუნტის წარმოქმნა. აღნიშნული საკითხი განხილულ იქნა გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიღების მიზნით წარმოდგენილ გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშშიც, რომლის თანახმად, პროექტის განხორციელებისას მოსალოდნელი ზედმეტი გრუნტის რაოდენობა შეადგენდა დაახლოებით 2 252 000 მ³-ს. მისი განთავსებისა და დასაწყობების მიზნით გზმ-ის ანგარიშში განხილული იყო სამი სხვადასხვა ალტერნატიული ვარიანტი, რომელთაგან შვირჩა მესამე ალტერნატიული ვარიანტი. შერჩეული ტერიტორია წარმოადგენდა სახელმწიფო საკუთრებას და მდებარეობდა ქ. ხაშურის მიმდებარედ.

სკრინინგის დოკუმენტაციის თანახმად, მშენებელმა კომპანიამ ჩაატარა სავსე და კამერალური კვლევები გზმ-ს ანგარიშში შერჩეულ ტერიტორიაზე გამოუსადეგარი გრუნტის დასაწყობებისთვის. მოკვლევის შედეგად იდენტიფიცირებული იქნა რამდენიმე საკითხი, რისი გათვალისწინებითაც კომპანიამ მიიღო გადაწყვეტილება უარი ეთქვა აღნიშნულ ტერიტორიაზე და მოეძიებინა ალტერნატიული ფართობები. უარის თქმის საფუძველი გახდა შემდეგი გარემოებები, კერძოდ, გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილებით

განსაზღვრულ სანაყარომდე ზედმეტი გრუნტის ზიდვის მანძილი სამშენებლო დერეფნიდან (რიკოთის არსებული საავტომობილო გვირაბის აღმოსავლეთ პორტალის და სოფელ ხევის მიმდებარე ტერიტორია) შეადგენდა დაახლოებით 25 კმ-ს, და გადაზიდვა უნდა განხორციელებულიყო არსებული გვირაბისა და ძირითადი ავტომაგისტრალის გავლით. გზშ-ის ანგარიშით შერჩეული ტერიტორიის მდებარეობიდან გამომდინარე, მიწით დატვირთული სატრანსპორტო საშუალებით გადაადგილება მოხდებოდა რიკოთი-ჩუმათელეთი-სურამის არსებული საავტომობილო გზის გამოყენებით, რაც გამოიწვევდა მოძრაობის გადატვირთვას ისედაც დატვირთულ ავტომაგისტრალზე და გვირაბში. ასევე გაზრდიდა მოძრაობის გადატვირთვასთან დაკავშირებულ ავტოსატრანსპორტო შემთხვევების რისკებს. ამასთან ერთად აღნიშნულ მონაკვეთზე გაიზრდებოდა ხმაურის, მტვრის და ვიბრაციის დონეები. ყოველივე ეს კი თავის მხრივ გაზრდიდა სოციალური პროტესტის წარმოქმნის ალბათობას. ამასთან აღსანიშნავია, რომ გზშ-ის ანგარიშით შერჩეულ ტერიტორიაზე გადის საქართველოს ენერგოსისტემის კუთვნილი 220 კვ ე.გ.ხ. „სურამი“ და 220 კვ. ე.გ.ხ. "ურბნისი" ხაზები, რომლებსაც საქართველოს კანონმდებლობით გააჩნიათ ე.გ.ხ-ს დაცვის 25 მეტრიანი ზონა განაპირა სადენების ვერტიკალური პროექციიდან ორივე მიმართულებით. აღნიშნულ ზონაში არსებობს სამშენებლო, მათ შორის გამონამუშევარი ქანების განთავსების შეზღუდვა მძიმე ტექნიკის ოპერირებისა და სიმაღლის ლიმიტის კუთხით. აგრეთვე გამოიკვეთა, რომ შერჩეულ ტერიტორიაზე არსებული შეზღუდვების გათვალისწინებით შესაძლებელია ნავარაუდევთან შედარებით გაცილებით ნაკლები რაოდენობის გრუნტის განთავსება, შესაბამისად გამოყოფილი ტერიტორია არასაკმარისია პროექტის მიზნებისათვის და აფერხებს პროექტის განხორციელების პროცესს.

აღნიშნული ფაქტორების გათვალისწინებით, კომპანიის მიერ იდენტიფიცირებული იქნა რამდენიმე უბანი, სადაც შესაძლებელია ფუჭი ქანების სანაყაროების მოწყობა. ასევე აღსანიშნავია ის ფაქტი, რომ მშენებელმა კომპანიამ ახალი ტერიტორიების მოძიებისთვის ჩაატარა საველე სამუშაოები, რომელიც მოიცავდა ტერიტორიების შესწავლას, ადგილობრივი მოსახლეობის გამოკითხვას და ამის შემდგომ სანაყაროების მოწყობის ტექნიკური პროექტების მომზადებას. აღნიშნული ტერიტორიები შემდეგია: სანაყარო N2 - შერჩეულია სოფელი ხევის მიმდებარე ტერიტორია; სანაყარო N7-7ა შერჩეულია მიწის ნაკვეთი მდინარე რიკოთულას ხეობაში, მის მარჯვენა ნაპირზე თბილისი-სენაკი-ლესელიძის მაგისტრალის 146-ე კმ-ის მიმდებარედ; სანაყარო N 8 - მდებარეობს მდინარე რიკოთულას ხეობაში, მდინარის მარჯვენა ნაპირზე თბილისი-სენაკი-ლესელიძის მაგისტრალის 149-ე კმ-ის მიმდებარედ; სანაყარო N11 - მდებარეობს მდინარე რიკოთულას ხეობაში, მდინარის მარჯვენა ნაპირზე თბილისი-სენაკი-ლესელიძის მაგისტრალის 150-ე კმ-ის მიმდებარედ; სანაყარო N13 - მდებარეობს მდინარე რიკოთულას ხეობაში, მის მარჯვენა ნაპირზე თბილისი- სენაკი-ლესელიძის მაგისტრალის 152 კმ-ს მიმდებარედ.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად, დაგეგმილი საქმიანობა ითვალისწინებს, მდინარე რიკოთულას გასწვრივ და მის მოპირდაპირედ, უსახელო ხევზე ჯამურად, ზედმეტი გრუნტის 5 ახალი სანაყაროს მოწყობას. სანაყაროების მოსაწყობად საჭიროა საინჟინრო ნაგებობების, საყრდენი კედელის, მდინარის ნაპირდამცავი ნაგებობის და სხვა ინფრასტრუქტურის მოწყობა. დაგეგმილი ცვლილება არ ითვალისწინებს პროექტის მასშტაბების ზრდას, მისთვის განკუთვნილი ბუფერის ცვლილებას, ამასთან, სანაყაროების ტერიტორიაზე განთავსებული ნაყაროს რაოდენობა არ იზრდება და არ აღემატება გზშ-ის ანგარიშით გათვალისწინებულ რაოდენობას. ასევე გასათვალისწინებელია, რომ დაგეგმილი ცვლილებით მოსალოდნელია გარემოზე ისეთი

ზემოქმედების შემცირება როგორცაა სატრანსპორტო გადაადგილებით გამოწვეული ზემოქმედება როგორც სანაყაროს მოწყობის ასევე ექსპლუატაციის პროცესში, ნაყარი გრუნტის ტრანსპორტირებით გამოწვეული ზემოქმედება ატმოსფერულ ჰაერზე, ხმაურზე, ადგილობრივ დასახლებულ პუნქტზე, სატრანსპორტო ნაკადის ზრდაზე და ა.შ.

სკრინინგის განცხადების თანახმად, სანაყაროების მოწყობისთვის არ არის საჭირო, ბანაკების, სამუშაო ეზოების და მისასვლელი გზების მოწყობა. სამუშაოების ჩატარება დაგეგმილია პროექტისათვის უკვე არსებული ინფრასტრუქტურის გამოყენებით. სამუშაოები ჩატარდება მხოლოდ სანაყაროებისათვის განკუთვნილ ტერიტორიაზე და მოიცავს საყრდენი კედლების, ნაპირსამაგრების და სანიაღვრე წყლების არინების სამუშაოს. ამასთან, სანაყაროებისთვის ნაპირდამცავი ნაგებობის მოწყობის პროცესში ტერიტორიაზე საჭირო სამშენებლო მასალებით (ქვით და ბლოკებით) მომარაგებას განახორციელებს გზის ამ მონაკვეთისთვის გამოყოფილი ტექნიკა. აღნიშნულიდან გამომდინარე, რაიმე დამატებითი მასშტაბური სამშენებლო სამუშაოების ჩატარება, რომელიც არ იყო გათვალისწინებული არსებული გზის ანგარიშით, დაგეგმილი არ არის. სანაყაროების და მისი ნაპირდამცავი ნაგებობების მოწყობის პროცესში მდინარის კალაპოტში სამუშაოების განხორციელებას ადგილი არ ექნება.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციიდან ირკვევა, რომ N2 სანაყაროსთვის შერჩეული ტერიტორია მდებარეობს ხარაგაულის მუნიციპალიტეტის სოფ. ხევში, მდ. რიკოთულას მარჯვენა ფერდზე, უშუალოდ უსახელო ხევში, რომელიც ხასიათდება ძალიან მცირე, ხშირ შემთხვევაში დროებითი სახის ჩამონადენით. უსახელო ხევის კალაპოტი და ორივე ფერდი სახეცვლილია, ის არ არის დაფარული მცენარეული საფარით. აღნიშნული ტერიტორია ზღვის დონიდან 570 მეტრზე მდებარეობს. სანაყაროსთვის შერჩეული ნაკვეთის GPS კოორდინატებია (WGS-84) - X-368863, Y-4661971. საპროექტო ტერიტორიას ჩრდილოეთიდან და დასავლეთიდან ესაზღვრება ციცაბო ფერდი, რომელზეც ჰიფსომეტრულად ზევით, განლაგებულია ადგილობრივი მნიშვნელობის გზა, ხოლო მიმდებარე ტერიტორია ნაწილობრივ დაფარულია ხე-მცენარეებით. სამხრეთიდან ესაზღვრება სოფლის სასაფლაო, ხოლო დასავლეთით ფოთლოვანი ტყე. საპროექტო ტერიტორიასთან მდებარე უახლოეს დასახლებულ პუნქტს წარმოადგენს სოფელი ხევი, ხოლო უახლოესი საცხოვრებელი სახლი საპროექტო ტერიტორიიდან, 200 მ-ში (პირდაპირი მანძილი) მდებარეობს. სანაყაროსათვის შერჩეული ტერიტორიის ფართობი შეადგენს 3,6 ჰა-ს. აღნიშნულ ფართობზე რამდენიმე იარუსად შესაძლებელია 872 363 მ³ გამონამუშევარი ფუჭი ქანის განთავსება.

პროექტის მიხედვით დაგეგმილია ოთხიარუსიანი სანაყაროს მოწყობა. თითოეული იარუსის სიმაღლე განისაზღვრება 15 მ-ით, ხოლო სანაყაროს ჯამური სიმაღლე 60 მ-ით. სანაყაროს კონტურის ყველაზე დაბალ +530 ნიშნულზე, დამატებითი დაცვითი ღონისძიებების გატარების მიზნით, დაგეგმილია გამონამუშევარი ფუჭი ქანების პირველი შემაკავებელი რკინაბეტონის როსტვერკი/ზღუდარის მოწყობა, რომელიც დაფუძნებული იქნება +530 ნიშნულიდან +528 ნიშნულამდე მოწყობილ ხიმინჯებზე. ხიმინჯების მოწყობის დასრულების შემდგომ, მათი ერთიან მდგრად სისტემად გარდაქმნისა და დატვირთვების თანაბრად განაწილების მიზნით, ზედაპირზე +530 ნიშნულიდან ფერდობის განივი ხაზის გასწვრივ მოეწყობა როსტვერკის რკინაბეტონის კედელი, არმატურის ბადით. დამცავი რკინაბეტონის კედლის-როსტვერკის კონსტრუქციის მოწყობის შემდგომ არსებული ხევის ხაზზე ნაყარის ფორმირების ხაზიდან 70 მეტრით წინსწრებით მოეწყობა ქვანაყარი წყალგამტარი გეომემბრანით დახურული კოლექტორი,

არსებული ხევის კალაპოტში 0.1-0,4 მ დიამეტრის ქვაყრილის სახით. სანაყაროს +530 ნიშნულიდან არსებული ხევის ხაზზე აღმავალი მიმართულებით 100 მეტრის სიგრძეზე დახურული წყალგამტარი კოლექტორის მოწყობის შემდგომ დაიწყება სანაყაროს საფეხურის ფორმირება. სანაყაროს ყოველი საფეხურის ფორმირების დასრულების შემდგომ მოხდება, საფეხურების მარცხენა და მარჯვენა მხრიდან მათი სიგანის მონაკვეთის ნახევარ დისტანციაზე 50-იანი ქანობით დახრა. წყალარინების მიზნით, პროექტით გათვალისწინებულია ზედაპირული წყალამრიდი ტრაპეციული ფორმის მობეტონებული არხის მოწყობა, რაც უზრუნველყოფს ატმოსფერული ნალექების ორგანიზებულ შეკრებას და ნაყარი მასისგან არინებას. აღნიშნული წარმოადგენს პრევენციულ ღონისძიებას ნაყარი მასის ფერდების ჩამოშლისაგან დასაცავად. თითოეულ იარუსზე ფუჭი ქანების დაყრა მოხდება შესაბამისი საინჟინრო ნორმების დაცვით, სადაც გათვალისწინებული იქნება როგორც ფუჭი ქანის გრანულომეტრია და ასევე სანაყაროს სიმაღლე, ფრთების დახრის კუთხეები და სხვა გარემოებები. თითოეული იარუსის დაყრის შემდგომ მოხდება ნაყარის მყარი დატკეპნა და შემდეგი იარუსის დასაყრელად მომზადება.

სანაყაროს და მიმდებარე ტერიტორიაზე მოწყობა და დაყენდება სპეციალური მაფრთხილებელი საინფორმაციო ნიშნები, რათა უბანზე არ განხორციელდეს რაიმე სახის ზემოქმედება ან არ მოხდეს დამატებითი ფუჭი ქანების განთავსება. სანაყაროს ფორმირების თითოეული ეტაპი ინჟინერის მეთვალყურეობით განხორციელდება. მონიტორინგის პროცესში და სანაყაროს მოწყობის შემდგომ ეტაპზე მოხდება სანაყაროს დეფორმაციის კოეფიციენტის დადგენა. სანაყაროს მოწყობის სამუშაოები ითვალისწინებს ასევე მისი ზედაპირის მოწესრიგებას, გადაფარვას ნიადაგის ფენით და მცენარეული საფარის აღდგენას.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად, N7 და N7ა სანაყაროებისთვის შერჩეული ტერიტორია მდებარეობს ხარაგაულის მუნიციპალიტეტში, სოფელ ხევის ტერიტორიაზე, მდ. რიკოთულას მარჯვენა ფერდზე განვითარებულ პირველ ჭალისზედა ტერასაზე. საპროექტო ტერიტორია მოქცეულია მდინარე რიკოთულასა და E60 ავტომაგისტრალს შორის, დასავლეთით და აღმოსავლეთით ესაზღვრება სატყეო ფონდის საკუთრებაში არსებული ტერიტორია. აღნიშნულ ტერიტორიასთან სიახლოვეს არ გვხვდება საცხოვრებელი სახლები. უახლოეს დასახლებულ პუნქტს წარმოადგენს სოფელი ხევი, რომელიც საპროექტო ტერიტორიიდან დაახლოებით 4.5 კმ-ით არის დაშორებული (პირდაპირი მანძილი). N7 და N7ა სანაყაროების მოპირდაპირედ, გზის მეორე მხარეს მდებარეობს რესტორან „ხეობას“ ინფრასტრუქტურა, რომელიც გზის რეაბილიტაციის პროექტით უქმდება, რადგან ტერიტორიის მიმდებარედ დაგეგმილია ახალი მაგისტრალის მოწყობა. N7 სანაყარო გათვლილია 40 000 მ³, ხოლო N7ა სანაყარო 20 000 მ³ ფუჭი ქანების განთავსებისთვის.

დაგეგმილი სანაყაროებისთვის წარეცხვისგან დაცვის მიზნით, გათვალისწინებულია ნაპირდამცავი ნაგებობის მოწყობა, რომლისთვისაც გამოყენებული იქნება ქვის ბერმები და ბეტონის ბლოკები (მოცულობა 1მ³). N7 სანაყაროსათვის დაგეგმილია 141 მ სიგრძის, ხოლო N7ა სანაყაროსთვის 75 მ სიგრძის ნაპირდამცავი ნაგებობის (ქვის ბერმის) მოწყობა. სანაყაროები წარმოადგენს სამსაფეხურიან ტერასებს, რომლის სიმაღლე 6-დან 8 მ-მდე იცვლება.

სკრინინგის ანგარიში მიხედვით, N8 სანაყაროსთვის შერჩეული ტერიტორია მდებარეობს ხარაგაულის მუნიციპალიტეტში, სოფელ ხევის ტერიტორიაზე. საპროექტო ტერიტორია

მოქცეულია მდინარე რიკოთულას და E60 ავტომაგისტრალს შორის, დასავლეთით ესაზღვრება სოფელი ხევის ტერიტორია და სოფელი წაქვა. ჩრდილოეთით და სამხრეთით სატყეო ფონდის საკუთრებაში არსებული ტერიტორია. აღნიშნულ ტერიტორიასთან სიახლოვეს არ გვხვდება დასახლებული პუნქტი (უახლოესი სოფელი წაქვა მდებარეობს 1 კმ-ში). N8 სანაყაროდან აღმოსავლეთით, მდ. რიკოთულას მარცხენა ნაპირზე, საპროექტო ტერიტორიიდან 110 მეტრში (პირდაპირი მანძილი) მდებარეობს უახლოესი საცხოვრებელი სახლი (1 მოსახლე). N8 სანაყარო გათვლილია 7500 მ³ მოცულობის გამონამუშევარი ფუჭი ქანების განთავსებისთვის. სანაყარო წარმოადგენს ერთსაფეხურიან ტერასას, რომლის სიმაღლე 3.4 მ-ია.

აღნიშნული სანაყაროსთვის ნაპირდამცავი ნაგებობის მოწყობა დაგეგმილია მდ. რიკოთულას ხეობის კალაპოტის მარჯვენა მხარეს, მონოლითური ბეტონის ბლოკებით, რომელთა კედლის სიგრძე 149 მ, ხოლო ბლოკის პარამეტრები - 1.0x1.0x1.0 მ; 1.0x1.0x1.5 მ; 1.0x1.0x2.0 მ. იქნება. იგი სანაყაროს დაიცავს წარეცხვისაგან მაქსიმალური წყლის ხარჯის გატარების შემთხვევაში.

რაც შეეხება N13 სანაყაროს, მისი განთავსებისთვის შერჩეული ტერიტორიაც მდებარეობს ხარაგაულის მუნიციპალიტეტში, სოფელ ხევის ტერიტორიაზე. საპროექტო ტერიტორია მოქცეულია მდინარე რიკოთულასა და E60 ავტომაგისტრალს შორის. ტერიტორიას დასავლეთით ესაზღვრება შპს „სამება“, ჩრდილოეთით და სამხრეთით სატყეო ფონდის და სახელმწიფოს საკუთრებაში არსებული ტერიტორია. საპროექტო ტერიტორიასთან მდებარე უახლოეს დასახლებულ პუნქტს წარმოადგენს სოფელი წაქვა, ხოლო უახლოესი საცხოვრებელი სახლი მდებარეობს 130 მ-ში (პირდაპირ მანძილი - სოფელი ხევის მოსახლე). N13 სანაყარო გათვლილია 6 000 მ³ გამონამუშევარი ფუჭი ქანების განთავსებისთვის. სანაყარო წარმოადგენს ერთსაფეხურიან ტერასას, რომლის სიმაღლე 4-5 მ-ია.

აღნიშნული სანაყაროსთვის დაგეგმილია ნაპირდამცავი ნაგებობის - მონოლითური ბეტონის ბლოკების დამცავი კედლის მოწყობა მდ. რიკოთულას ხეობის კალაპოტის მარჯვენა მხარეს. ბეტონის ბლოკის ზომებია: 1.2x1.2x2.0 მ. დამცავი კედლის მოწყობამდე მოხდება ტერიტორიის მომზადება 20 სმ სიმაღლეზე ფლეთილი ქვით. დამცავი კედელი სანაყაროს დაიცავს წარეცხვისაგან მაქსიმალური წყლის ხარჯის გატარების შემთხვევაში.

წყლის მაქსიმალური ხარჯები N7 სანაყაროს ქვედა კვეთში, სკრინინგის განცხადების თანახმად, N2 სანაყაროსთვის განკუთვნილ ტერიტორიაზე მოხვედრას, წლის ყველა დროს, ნებისმიერი სახის ავტოტრანსპორტით შესაძლებელია აღმოსავლეთი-დასავლეთის მხრიდან ცენტრალური საავტომობილო გზის გამოყენებით. ხოლო, რაც შეეხება დანარჩენ 4 სანაყაროს, ისინი საავტომობილო გზის გაყოლებაზე მდებარეობენ. შესაბამისად ახალი მისასვლელი გზების მოწყობის საჭიროება არ არსებობს.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის მიხედვით, სანაყარო N2-თან მდ. რიკოთულას ხეობის მარჯვენა მხარეს, უსახელო ხევის მარჯვენა ფერდზე, შეინიშნება სტაბილიზაციის ფაზაში მყოფი ზედაპირული (არაღრმა) ძველმეწყრული სხეული, რომელზედაც თანამედროვე დინამიკის კვალი არ ფიქსირდება. აღნიშნული სტაბილური მეწყრული სხეული განვითარებულია ხევის მარჯვენა ფერდის შუა ნაწილში და მისი კონტური არ აღწევს კალაპოტამდე. სანაყაროს მოწყობის პროცესში ხევის კალაპოტის ნაყარი გრუნტით შევსება მოხდება ხევის ფერდების დინამიკური წონასწორობის გათვალისწინებით, სამშენებლო ნორმებისა და წესების სრული დაცვით, რაც მინიმუმამდე დაიყვანს

მეწყრული პროცესის გააქტიურების რისკს. სხვა რაიმე სახის საშიში გეოლოგიური მოვლენა საკვლევი ტერიტორიის ფარგლებში არ ფიქსირდება. მთლიანობაში უბანი გამოირჩევა მდგრადობის საკმარისი ხარისხით და სპეციალური მშენებლობისათვის კარგ საინჟინრო-გეოლოგიურ პირობებში იმყოფება. სანაყარო N7, N7ა და N13 უბანზე ნაპირდამცავი ნაგებობის განთავსება დაგეგმილია ფუჭი ქანების სანაყაროების ტანის მდგრადობის უზრუნველყოფის მიზნით, კერძოდ: ნაპირდამცავი ნაგებობის მოწყობის შემდეგ, პრაქტიკულად გამოირიცხება ფუჭი ქანების ჩამოშლის, მდინარის კალაპოტის გადაკეტვის და ამასთან დაკავშირებული ნეგატიური მოვლენების განვითარების რისკები. აღნიშნულის გათვალისწინებით ნაპირდამცავი ნაგებობის მოწყობა გარემოსდაცვითი ღონისძიებაა და გამიზნულია სანაყაროს მოწყობასთან დაკავშირებით, საშიში გეოდინამიკური პროცესების პრევენციისათვის.

რაც შეეხება სანაყარო N8-ს, აქ მეწყრული მოვლენების განვითარება არ არის მოსალოდნელი. წყალმოვარდნის შემთხვევას რაც შეეხება, ამისათვის გათვალისწინებულია სწორედ აღნიშნული ნაპირდამცავი ნაგებობის მოწყობა.

საპროექტო ტერიტორიებზე ატმოსფერული ჰაერის ხარისხზე და აკუსტიკურ ფონზე ზემოქმედების სტაციონარული წყაროები წარმოდგენილი არ არის. მობილური წყაროებიდან აღსანიშნავია საერთაშორისო მნიშვნელობის (E60 ავტომაგისტრალი - თბილისი-სენაკი-ლესელიძე) საავტომობილო გზაზე მოძრავი ავტოტრანსპორტის გადაადგილებით გამოწვეული ემისიები და ხმაურის გავრცელება. ნაპირდამცავი ნაგებობის მოწყობის პერიოდში ატმოსფერულ ჰაერში ემისიები და ხმაურის გავრცელება დაკავშირებული იქნება, სამშენებლო ტექნიკის და სატრანსპორტო საშუალებების მუშაობასთან, ასევე ტერიტორიის მომზადებისათვის განკუთვნილი ფლეთილი ქვების ჩამოტვირთვის პროცესებთან. თუ გავითვალისწინებთ შესასრულებელი სამუშაოების დაბალ ინტენსივობას და მოკლე პერიოდს, ზემოქმედება არ იქნება მნიშვნელოვანი და მუდმივი ხასიათის. აღნიშნულის მიუხედავად, ნაპირდამცავი ნაგებობების მოწყობის პროცესში გატარდება მტვრის და ხმაურის გავრცელების პრევენციული ღონისძიებები, კერძოდ: ნაპირდამცავი ნაგებობის მოწყობის სამუშაოები შესრულდება მხოლოდ დღის საათებში; მშრალ და ქარიან ამინდში, მტვრის გავრცელების პრევენციის მიზნით, მოხდება ტექნიკის გადაადგილებისათვის საჭირო გზის გრუნტიანი ნაწილის პერიოდული მორწყვა; სამუშაოს დაწყებამდე ყოველდღიურად მოხდება გამოყენებული ტექნიკის და სატრანსპორტო საშუალებების ძრავების გამართულობის შემოწმება.

როგორც სკრინინგის დოკუმენტაციიდან ირკვევა, სამუშაოების შესრულება დაგეგმილია მდ. რიკოთულასა და მისი უსახელო შენაკადის სანაპირო ზოლში. შესაბამისად, სამუშაოების შესრულების პროცესში არსებობს მდინარის/ხევის წყლის ხარისხზე ზემოქმედების რისკები.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად, ნაპირდამცავი ნაგებობების პროექტის მომზადების პროცესში ჩატარდა მდინარის წყლის მაქსიმალური დონეების და ხარჯების გაანგარიშება, განისაზღვრა კალაპოტის ზოგადი გარეცხვის სიღრმეები. გაანგარიშების შედეგების მიხედვით, ნაგებობის პარამეტრები და მდინარის კალაპოტის სიგანეები განსაზღვრულია საპროექტო გასწორების კონკრეტული ჰიდროლოგიური პირობების გათვალისწინებით. შესაბამისად, პროექტის განხორციელება მდინარის კალაპოტის შევიწროებას, მოპირდაპირე ნაპირების გამორეცხვას და ამასთან დაკავშირებით საშიში გეოდინამიკური პროცესების გააქტიურებას არ გამოიწვევს. წყლის ხარისხზე ზემოქმედების რისკები დაკავშირებული იქნება მდინარის აქტიური კალაპოტის

სიახლოვეს სამუშაოების შესრულებასთან. პროექტების მიხედვით, ნაგებობების მოწყობა დაგეგმილია სანაპირო ზოლში და სამუშაოების შესრულება მდინარის აქტიურ კალაპოტში არ მოხდება, რაც მნიშვნელოვნად შეამცირებს წყლის დაბინძურების რისკებს. საპროექტო ტერიტორიებზე სამშენებლო ინფრასტრუქტურის მოწყობა დაგეგმილი არ არის. ფეკალური ჩამდინარე წყლების მართვა მოხდება ბიოტულაეტების საშუალებით. შესაბამისად, მდინარეში ჩამდინარე წყლების ჩაშვებას ადგილი არ ექნება.

სკრინინგის განცხადების მიხედვით, სანაყაროებისთვის შერჩეულ ტერიტორიაზე მცენარეული საფარი წარმოდგენილი არ არის, ცხოველთა საბინადრო ადგილების არსებობაც ნაკლებად მოსალოდნელია, შესაბამისად, პროექტის განხორციელების პროცესში, ფლორასა და მცენარეულობაზე, ასევე ცხოველთა სახეობებზე ნეგატიური ზემოქმედების რისკები მინიმალურია. სანაყაროებისთვის ნაპირდამცავი ნაგებობების მოწყობის პროცესში უარყოფითი ზემოქმედების რისკი არსებობს მდ. რიკოთულას იქთიოფაუნაზე, რაც უპირატესად დაკავშირებული იქნება მდინარის წყლის ხარისხის გაუარესების რისკებთან. ნაპირდამცავი ნაგებობების მოწყობის სამუშაოები მდინარის დინების ცვლილებას, კალაპოტის ჩახერგვას, ასევე აფეთქებითი სამუშაოებით გამოწვეულ ზემოქმედებას იქთიოფაუნაზე ადგილი არ ექნება. ნაპირდამცავი ნაგებობების მოწყობა დაგეგმილია მდინარის აქტიური კალაპოტის გარეთ. შესაბამისად, მდინარის წყლის ხარისხზე ზემოქმედების რისკები არ იქნება მაღალი. ამასთანავე აღსანიშნავია, რომ ნაპირსამაგრი ნაგებობების განთავსების ტერიტორიებზე ზედაპირული წყლების დაბინძურების წყაროები განთავსებული არ იქნება და ჩამდინარე წყლების ჩაშვებას ადგილი არ ექნება. მიუხედავად მდინარის წყლის ხარისხზე ზემოქმედების დაბალი რისკებისა, ნაპირდამცავი ნაგებობების მოწყობის პერიოდში წყლის ხარისხზე ზემოქმედების შემარბილებელი ღონისძიებების შესრულება მკაცრად გაკონტროლდება.

როგორც დოკუმენტაციაშია აღნიშნული, N7, N7ა, N8 და N13 სანაყაროს ტერიტორიაზე ნიადაგის ნაყოფიერი ფენა წარმოდგენილი არ არის. რაც შეეხება სანაყარო N2-ს, ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის მოხსნის საჭიროება შესაძლებელია გახდეს დაახლოებით 1000 მ²-ზე. მოსახსნელი ნაყოფიერი ფენის მოცულობა დაახლოებით 100 მ³ იქნება (სიმძლავრე 10 სმ), რომელიც დასაწყობდება სანაყაროს ტერიტორიის გვერდით და დაცული იქნება გარე ფაქტორების ზემოქმედებისგან, ზედაპირული წყლის ობიექტისგან დაცილებით. სანაყაროს გრუნტით ამოვსების შემდეგ მოხდება ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის რეკულტივაცია შესაბამისი პროექტის საფუძველზე, ხოლო ტერიტორია გასუფთავდება და მაქსიმალურად შერწყმული იქნება არსებულ ლანდშაფტთან.

წარმოდგენილი სკრინინგის დოკუმენტაციის თანახმად, პროექტის ფარგლებში არ არის მოსალოდნელი მნიშვნელოვანი რაოდენობის ნარჩენების წარმოქმნა, წარმოქმნილი მცირე რაოდენობის არასახიფათო ნარჩენების მართვა მოხდება საერთაშორისო მნიშვნელობის (E60 ავტომანქანების) ხევი-ჩუმათელეთის F1 მონაკვეთის მშენებლობის პროექტის ფარგლებში მოწყობილ სამშენებლო ბანაკში. რაც შეეხება სახიფათო ნარჩენს, საქმიანობის პროცესში მის წარმოქმნას ადგილი არ ექნება.

ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე დადგინდა, რომ სანაყარო N2-ის მთლიანი 52598 მ² ფართობიდან (shp-ფაილების მიხედვით) „სახელმწიფო ტყის ფონდის საზღვრების დადგენის შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2011 წლის 4 აგვისტოს №299 დადგენილებით დამტკიცებული სახელმწიფო ტყის ფონდის საზღვრების მიხედვით, 12553 მ² წარმოადგენს სსიპ ეროვნული სატყეო სააგენტოს მართვას დაქვემდებარებულ სახელმწიფო ტყეს. სანაყარო N7ა-ს მთლიანი 24815 მ² ფართობიდან 21442 მ² მდებარეობს

სახელმწიფო ტყეში სანაყარო N8-ის მთლიანი - 2671 მ² ფართობიდან სახელმწიფო ტყეშია 1693 მ². სანაყარო N11-ის მთლიანი 2175 მ² ფართობიდან სახელმწიფო ტყეშია 1033 მ². რაც შეეხება სანაყარო N13-ს, მისი მთლიანი ფართობი 1759 მ² არ მდებარეობს სახელმწიფო ტყეში. აღნიშნულ ტერიტორიაზე საქმიანობა საჭიროებს შეთანხმებას ტყის მართვის უფლების მქონე ორგანოსთან.

საპროექტო ტერიტორიაზე ისტორიულ-კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლები წარმოდგენილი არ არის. შესაბამისად, განსახილველი ტერიტორიების ფარგლებში ზემოქმედება კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლებზე და არქეოლოგიური ძეგლების დაზიანების რისკი არ არის მოსალოდნელი. თუმცა, რაიმე სახის არტეფაქტის აღმოჩენის შემთხვევაში, მიმდინარე სამუშაოები შეჩერდება და გატარდება კანონით დადგენილი პროცედურები, სამუშაოები გაგრძელდება მხოლოდ შესაბამისი თანხმობის მიღების შემდეგ.

„გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-7 მუხლის მე-5 ნაწილის შესაბამისად, სკრინინგის განცხადება განთავსდა სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე და ხარაგაულის მუნიციპალიტეტის მერიის საინფორმაციო დაფაზე. საზოგადოების მხრიდან აღნიშნულ საქმიანობასთან დაკავშირებით წერილობითი შენიშვნები და მოსაზრებები არ ყოფილა წარმოდგენილი.

გამომდინარე იქიდან, რომ დაგეგმილი ცვლილება არ ითვალისწინებს პროექტის მასშტაბების ზრდას, მისთვის განკუთვნილი ბუფერის ცვლილებას, სანაყაროების ტერიტორიაზე განთავსებული ნაყარის რაოდენობის ცვლილებას, მოსალოდნელი არ არის მნიშვნელოვანი ზემოქმედება გარემოზე. ამასთან, გასათვალისწინებელია, რომ წარმოდგენილი ინფორმაციის საფუძველზე მოსალოდნელია როგორც სანაყაროს მოწყობის ასევე ექსპლუატაციის პროცესში, სატრანსპორტო გადაადგილებით გამოწვეული ზემოქმედების, ნაყარი გრუნტის ტრანსპორტირებით გამოწვეული ზემოქმედების, ატმოსფერულ ჰაერზე, ხმაურზე, დასახლებულ პუნქტზე, სატრანსპორტო ნაკადის ზრდაზე მოსალოდნელი ზემოქმედების შემცირება. აღსანიშნავია ისიც, რომ ნაპირსამაგრი ნაგებობის მოწყობა წარმოადგენს გარემოსდაცვით ღონისძიებას და გამიზნულია სანაყაროს მოწყობასთან დაკავშირებით, საშიში გეოდინამიკური პროცესების პრევენციისათვის.

ზემოაღნიშნული კრიტერიუმების გათვალისწინებით, „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-5 მუხლის მე-12 ნაწილის, ამავე კოდექსის II დანართის მე-9 პუნქტის 9.13 ქვეპუნქტის საფუძველზე,

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. მიღებულ იქნეს სკრინინგის გადაწყვეტილება, რომ ხარაგაულის მუნიციპალიტეტის სოფ. ხევის ტერიტორიაზე საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის საერთაშორისო მნიშვნელობის აღმოსავლეთ-დასავლეთ მაგისტრალის (E-60) ჩუმათელეთი-ხევის მონაკვეთის მოდერნიზებისა და ექსპლუატაციის პირობების ცვლილება არ დაექვემდებაროს გარემოზე ზემოქმედების შეფასებას;
2. საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტმა საქმიანობა განახორციელოს „საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის საერთაშორისო მნიშვნელობის აღმოსავლეთ-დასავლეთ მაგისტრალის (E-60) ჩუმათელეთი-ხევის მონაკვეთის მოდერნიზებასა და ექსპლუატაციაზე”

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის 2018 წლის 14 ნოემბრის (ბრძანება N2-918) გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილებით დადგენილი პირობების დაცვით, ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებების გათვალისწინებით;

3. საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტმა ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებამდე სახელმწიფო ტყის ფონდის მართვას დაქვემდებარებულ ფართობებზე, ნებისმიერი ქმედება განახორციელოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით და უზრუნველყოს აღნიშნული საკითხის სსიპ ეროვნულ სატყეო სააგენტოსთან შეთანხმება;
4. საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტმა ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებამდე უზრუნველყოს ფუჭი ქანების სანაყაროების დეტალური პროექტების shp ფაილებთან ერთად სსიპ გარემოს ეროვნულ სააგენტოსთან შეთანხმება;
5. ზემოაღნიშნული პირობები წარმოადგენს საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის 2018 წლის 14 ნოემბრის N2-918 ბრძანებით გაცემული გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების განუყოფელ ნაწილს და მათი შესრულება სავალდებულოა;
6. ბრძანება დაუყოვნებლივ გაეგზავნოს საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტს;
7. ბრძანება ძალაში შევიდეს საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის მიერ ამ ბრძანების გაცნობისთანავე;
8. სკრინინგის გადაწყვეტილების გაცემიდან 5 დღის ვადაში აღნიშნული გადაწყვეტილება განთავსდეს სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე და ხარაგაულის მუნიციპალიტეტის საინფორმაციო დაფაზე;
9. ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში (თბილისი, დ. აღმაშენებლის ხეივანი, მე-12 კმ. N6) მხარის მიერ მისი ოფიციალური წესით გაცნობის დღიდან ერთი თვის ვადაში.

ლევან დავითაშვილი

მინისტრი